

Studija o alternativnoj skrbi djece bez pratnje u Hrvatskoj

Laura Parker, voditeljica Odjela za
međunarodnu zaštitu, UNHCR

Alternativna skrb za djecu bez pratnje (DBP) u Hrvatskoj

Ključni uvidi iz istraživanja koje je naručio UNHCR

Studija temeljena na terenskom istraživanju provedenom diljem zemlje će biti objavljena u studenom 2024.

Kontekst studije:

- U 2024. godini (siječanj – srpanj), broj dolazaka tražitelja azila smanjio se za 57% u odnosu na 2023. godinu.
- Međutim, broj dolazaka djece bez pratnje porastao je za 45% u usporedbi s 2023., pri čemu je **broj DBP koja traže azil porastao za 70%**.
- 99% djece bez pratnje u 2024. su se registrirali kao tražitelji azila (970 / 983).
- Djeca bez pratnje **se gotovo isključivo smještaju u institucije**: 0.3% djece bez pratnje u sustavu skrbi je smješteno u izvaninstitucionalnu alternativnu skrb (1 DBP je udomljeno), u usporedbi sa 74% hrvatske djece.

Ovi podaci su iz 2022. (najnoviji dostupni).

Alternativna skrb za djecu bez pratnje (DBP) u Hrvatskoj

Ključni izazovi

- **Općenito:** kratko vrijeme zadržavanja, jezične barijere, ograničen smještaj, složene specifične potrebe.
- **Institucionalni smještaj**
 - Djeca bez pratnje se rutinski smještaju u neprikladni smještaj: prihvatne centre za odrasle, domove za djecu s poremećajima u ponašanju i/ili u kontaktu sa zakonom.
- **Obiteljski smještaj**
 - Nedovoljan broj udomiteljskih obitelji; nepostojanje mehanizama uparivanja djece bez pratnje i udomiteljskih obitelji; jezične barijere i percipirane kulturne razlike; nedovoljna podrška udomiteljskim obiteljima.
- **Smještaj u zajednici**
 - Smještaji u zajednici su rijetki; potrebna ciljana podrška (prevođenje, kulturna medijacija).

Alternativna skrb za djecu bez pratnje (DBP) u Hrvatskoj

Preporuke za izgradnju kapaciteta i promicanje izvaninstitucionalne skrbi

- **Ukinuti smještanje DBP u ustanove koje nisu adekvatno opremljene da zadovolje njihove specifične potrebe**
 - Broj dostupnih alternativnih oblika smještaja u obiteljima ili zajednici mora odgovarati brojkama DBP ili bi se trebala razviti privremena rješenja. Međutim, svaki namjenski centar za DBP bi trebao služiti samo u svrhe hitnog smještaja.
- **Jačanje sustava udomiteljstva**
 - Treninzi, supervizija, podrška (mobilni timovi, mreže), prevođenje, mobilizacija novih obitelji (ciljane informativne kampanje, osposobljavanje udomitelja bez stalnog boravka).
- **Jačanje skrbi u zajednici**
 - Prioritizirati razvoj i promovirati organizirano stanovanje za stariju DBP; osigurati ciljanu podršku (mentorstvo, pomoć pri integraciji).
- **Trajna rješenja:** Kontinuirana procjena najboljeg interesa, ulaganje resursa u spajanje obitelji.